

Norges vassdrags- og energidirektorat

nve@nve.no

ref.nr. 201406517

Dato: 30.04.15

Høringssvar til «Endringer i avregningsforskriften vedrørende gjennomfakturering» fra KS Bedrift Energi og Defo

Forslaget introduserer en rekke usikkerhetsfaktorer for aktørene i kraftmarkedet, både for regulator, nettselskap, kraftomsettere og også kundene. Begrunnelsen fra myndighetene for at man ønsker å innføre gjennomfakturering er at kundene ønsker å få én faktura på både strøm og nettleie. Slik vi ser det, er dette trolig ikke like aktuelt siden mange kunder i dag har elektronisk faktura.

KS Bedrift Energi og Defo har behandlet høringsforslaget i vårt felles kraftomsetningsutvalg.

Kraftomsetningsutvalget har et delt syn på spørsmålet om gjennomfakturering bør tilrås eller ikke. Flertallet mener forslaget til gjennomfakturering, slik dette foreligger i dag, ikke bør innføres.

Årsaken er at gjennomfaktureringen synes unødvendig, all den stund det på et senere tidspunkt er planlagt innført en forbrukersentrisk modell. Synspunktet er at bransjen ikke bør pålegges kostnader og fordyrende tiltak ved gjennomfakturering og deretter ytterligere endringer med påfølgende kostnader når den forbrukersentriske modellen innføres. Dessuten stilles det spørsmål om det er riktig at kundene nå ønsker denne modellen.

Mindretallet mener gjennomfakturering bør innføres nå. Hovedårsaken er at gjennomfakturering vil virke konkurransefremmende.

Det står et samlet kraftomsetningsutvalg bak det følgende i høringsuttalelsen. Hvis gjennomfakturering gjennomføres, må erfaringene fra denne løsningen vurderes nøye før man går videre med arbeidet med en forbrukersentrisk modell.

Noen av utfordringene og merarbeid som introduseres:

- Avtaleforhold mellom ca 80 kraftleverandører og ca 130 nettselskap.
- Vurdering av kraftleverandørenessoliditet og eventuelt garantikrav.
- Kraftleverandør får betydelig økt risiko ved økt volum.
- Nettselskapets rett til å kreve garanti, dersom dette vurderes nødvendig. Dette for å sikre nettselskapene mot tap både for nettleie og for skatter og avgifter de er pålagt å innkreve¹. Ordningen i seg selv vil innebære merarbeid og byråkrati for alle parter.
- Oppsigelse av inngåtte avtaler og overføring av større/mindre kundeporteføljer tilbake til separat fakturering.

---

¹ Etter det vi erfarer har fire kraftleverandører gått konkurs siden 2000.

- Økte kostnader for kraftleverandør når kunden ikke betaler
- Ved utskillelse av egne AS for kraftomsetning vil konkurrisiko for kraftomsetningsselskaper øke

Det vil bli utfordringer med å få på plass en del av tiltakene. Dette kommer på toppen av mange andre større endringer i kraftmarkedet. Dette øker risikoen for at selskaper og leverandører vil kunne få problemer med gjennomføringen. Løsningene som skal etableres må være automatiserte. Dette forventer vi håndteres av systemleverandørene innenfor de kostnader og rammer NVE har skissert i høringsnotatet. Vi ser med bekymring på det kostnadsnivået som vi ser sendes ut fra systemleverandørene.

Punkter NVE spesielt har bedt om innspill til

Garantiordning

Netteier må ikke kunne stilles i en situasjon der han risikerer tap på utestående fordringer, all den stund netteier ikke lenger er herre over egen faktura. Nettselskapene må ikke på noen måte stilles i en dårligere situasjon enn andre fordringshavere når det gjelder adgangen til å kreve garanti. Det må derfor være slik at det er opp til nettselskapet å vurdere kraftomsetters kredittrisiko og kreve garantistillelse deretter. Dette er spesielt viktig med tanke på at nettselskapet fremdeles vil være ansvarlig overfor toll- og avgiftsmyndighetene.

Vi foreslår derfor at alternativ 1 velges, hvor nettselskapet kan kreve sikkerhetsstillelse av kraftleverandør. Det vil trolig ikke være alle kraftleverandører som må stille garanti. Tatt i betraktning tapsrisikoen og kostnadene kraftomsetterne påføres med garantikrav, mener vi som generell regel at det er tilstrekkelig med simpel kausjon i de tilfellene der nettselskapene finner det nødvendig å kreve garanti.

Beregning av garantibeløpet bør være så enkel som mulig. Defo og KS Bedrift Energi ser fordelene ved enkeltheten i forslaget om at «kraftleverandøren skal stille garanti for 100 % av en landsgjennomsnittlig, månedlig nettleie for hver husholdning som har inngått avtale om gjennomfakturering med kraftleverandøren.» Likevel bør det sees nærmere på hvordan sikkerhetsstillelse skal vurderes i områder der nettleien og forbruket avviker betydelig fra landsgjennomsnittet. Vi ser også at det kan være aktuelt å justere volumet hyppigere enn hvert kvartal.

Vi støtter at prisen beregnes av NVE.

Forfallsdager

§ 7-4 bokstav c) Nettselskapets forfallsdato settes til 20 dager. Det er mye penger dette dreier seg om. Her bør antall dager være så få som mulig. Her bør man gå ned til 14 dager som er vanlig betalingsfrist. Dette vil bidra til å øke sikkerheten for nettselskapets inntekter. Kraftleverandøren har i tillegg 9 dager til å inndrive pengene fra forfallsdato før nettselskapet sier opp avtalen. Alternativt foreslår NVE at de fastsetter en felles dato for faktura utsendelse for alle nettselskaper ved gjennomfakturering. KS Bedrift Energi og Defo mener at hvert nettselskap selv må kunne bestemme faktureringscyklusen. Vi er ikke enig i at NVE skal bestemme en fast dato for utsendelse av

nettleiefakturaen til kraftleverandørene. Dette vil gripe rett inn i gode rutiner og effektivisering som nettselskapene har etablert gjennom mange år, og føre til økte kostnader i form av toppbelastninger på den gitte datoen.

Utbetaling til husholdning

§ 7-4 bokstav f) Defo og KS Bedrift Energi mener at utbetalinger som kundene har krav på som det er naturlig utbetales over fakturaen, også sendes via kraftleverandøren ved gjennomfakturering.

For øvrig må all kommunikasjon om utbetaling av USLA (utbetaling for svært langvarige avbrudd) gå direkte mellom sluttbruker og nettselskapet. Det blir en byråkratisk og uoversiktlig ordning dersom dette skal gå gjennom kraftleverandøren. Nettselskapet skal ha saksbehandlingen og avgjøre en søknad fra kunden om USLA, og selve utbetalingen går via kraftleverandøren.

Ikke krav om befriende virkning overfor bedriftskunder

Vi forstår punkt 3.4 i høringsnotatet dithen at §§ 2 og 8 omfatter alle sluttbrukere og at § 7 omfatter kun husholdningskunder (eventuelt forbrukere). Vi forutsetter at også § 1 omfatter alle sluttbrukere. Da bedriftskunder er en profesjonell part omfattes de ikke av den befriende virkningen overfor nettselskapet som en gjennomfakturering for husholdning innebærer. Dette støtter vi.

Øvrige endringsforslag

Definisjon

§ 1-3 definisjoner. KS Bedrift Energi og Defo mener det må fremkomme tydelig i forskriften at det skal være en skriftlig avtale mellom kraftleverandør og kunden om gjennomfakturering. Vi tolker teksten «*Videre kan sluttbrukere fritt velge kraftleverandør og kraftleveringsavtale, og har dermed mulighet til å velge bort gjennomfakturering dersom det er ønskelig.*» i høringsnotatets avsnitt 1.4.1 dithen at gjennomfakturering skal være frivillig for kunden, og at det skal være en avtale som regulerer dette. Det finnes nok av eksempler på betingelser i kraftavtaler som kundene ikke har vært gjort oppmerksom på, og som har ført til negativ oppmerksomhet for bransjen. Indirekte kommer kravet til uttrykk i forslaget som foreligger i §§ 2-6, 2-7, 7-4 a) og f). Dette må inn som en egen bestemmelse, gjerne i definisjonen. Se under, forslag til tilleggstekst i rødt.

Gjennomfakturering: Kraftleverandør fakturerer sluttbruker for nettjenester, elektrisk energi, skatter og avgifter felles ved at faktura for nettjenester sendes fra nettselskapet til sluttbrukerens kraftleverandør, som betaler på vegne av sluttbruker. Det skal være frivillig for sluttbruker å inngå avtale om gjennomfakturering.

Kommentar til § 1-4 a) Nettselskapet plikter å endre fakturautsendelse i egne systemer slik at fakturaen ikke sendes kundens bank. Dette må gjelde uavhengig av om kunden har avtalegiro (via nettbank) og/eller efaktura. Begge deler må sidestilles slik at kunden ikke opplever dobbeltfakturering i noe tilfelle.

Kraftleverandøren er unntatt fra § 7-2 sjettede ledd. Likevel skal kraftleverandøren presentere forbruksdata (som er tilgjengelig) som er oversiktlig og lett å forstå. Her er det ønskelig med noe mer retningslinjer for hva som kreves og ansees som «er lett å forstå», så lenge nettselskapet fremdeles er ansvarlig for at fakturaen oppfyller forskriftskravene. Dette vil redusere et mulig konfliktområde.

§ 2-11. Vi støtter forslaget om at systemstøtten for Ediel (SSE) skal utvikle Ediel-standarden og for Ediel-melding for gjennomfakturering.

Forskriften skal tre i kraft 1. januar 2016. KS Bedrift og Defo støtter at NVE må ha tatt en beslutning innen 1.7.2015 for at det skal være tid nok til implementering og å etablere avtaler.

Avtale mellom kraftleverandør og nettselskap

Avslutningsvis er vi positive til å delta i utarbeidelse av en standardkontrakt mellom nettselskap og kraftleverandør. Vi er derimot skeptiske til om dette er mulig å få på plass innenfor den tidsrammen som faktisk vil bli tilgjengelig. Vi er av den oppfatning at avtalen må regulere alle forhold som forskriften ikke tar opp i seg. Listen under er ikke uttømmende:

- Hvilke krav nettselskapet stiller til kraftleverandørens soliditet
- Kriterier for når kraftleverandør nektes å få avtale
  - Kredittvurdering
  - Betalingsanmerkninger m.m.
- Mulighet for nettselskapet til å ha med info på selve fakturaen, samt sende vedlegg med fakturaen.
- Kraftleverandørens tilgjengelighet i Norge
- Krav om at faktura skal være i henhold til NVEs forskrift om gjennomfakturering, brudd vil få sanksjoner
  - Ved sanksjoner mot nettselskapet som følge av kraftleverandørs brudd på forskriften vil disse snus mot kraftleverandøren
- Nettselskapet må kunne ta stikkprøver av kraftleverandørens faktura

Avslutningsvis vil vi si at gjennomfakturering er en dyptgripende endring av rollene i kraftmarkedet. Konsekvensene for kraftleverandør og nettselskap må balanseres på best mulig måte til lavest mulig kostnad. Økte kostnader vil belastes kundene både på strøm og nett. Vi vet fra norsk Gallups undersøkelse 30. september 2014² at 35 % av kundene har separate fakturaer for strøm og nett. Mange av disse ønsket seg en felles faktura. Men undersøkelsen viste også at betalingsviljen for å få dette er liten.

Defo og KS Bedrift Energi stiller gjerne opp til et høringsmøte for å utdype våre innspill.

Med hilsen
KS Bedrift Energi

Defo

Kristin H. Lind
leder energi

Knut Lockert
daglig leder

---

² <http://www.tns-gallup.no/tns-innsikt/kraftbransjen-sett-fra-husholdningskundene-september-2014>